

Hjemmeeksamen vår 2012

Anvendt sosialpsykologi – PSYC3203

Utlevering: 12. mars kl. 09.00

Innlevering innen: 19. mars kl. 14.00

Sensur: 16. april kl 14.00

Oppgavetekst:

Når man tar i betraktning både helsemessige og sosiale problemer, er alkoholkonsum et av våre største samfunnsproblemer. Vi vet at totalkonsumet og omfanget av skader, problemer i en befolkning henger sammen på en slik måte at når totalkonsumet øker, øker også omfanget av problemene. Med andre ord, jo høyere konsumet i en befolkning er, jo flere høykonsumenter og risikofylte drikkesituasjoner vil det være, og jo større vil omfanget av skader og problemer være. Norge er også kjent for å ha en beruselsesorientert drikkekultur, dvs. en drikker ikke så ofte, men når en først drikker, drikkes det relativt mye. I en slik drikkekultur vil det særlig oppstå akutte skader og problemer (jf. helgefyll, slagsmål og bråk i sentrum av de store byene):

<http://www.sirus.no/Skader+og+problemer+forbundet+med+bruk+av+alkohol%2C+narkotika+og+to+bakk.d25-SMRbGwa.ips>

Det empiriske bildet over rikets tilstand når det gjelder utviklingen av alkoholkonsum er imidlertid sammensatt. Hos voksne har det vært en tydelig økning i totalkonsumet fra 1995, mens det hos ungdom har vært en svak nedgang i totalkonsumet siden 2000:

http://www.sirus.no/Utviklingstrekk+p%C3%A5+rusmiddelfeltet.E2x322-8_Bp77BFv3TR9D6CJ1K1zSgtVPL28nMhPLZB9MtlY05hRHS3L.ips

Slike gjennomsnittsbetraktninger er som kjent også tilslørende. Noen ungdomsgrupper drikker ofte og mye (for eksempel studenter), helgefyll i bysentra, mindreårige får kjøpt alkohol, foreldrenes økende forbruk påvirker barnas konsum osv.

<http://www.sirus.no/Ungdom+og+rusmidler.d25-SMdzSX7.ips>

Helsedirektoratet er selvsagt kjent med denne situasjonen og er opptatt av å opprettholde og styrke den positive utviklingen når det gjelder alkohol hos ungdom. De vet at det finnes to ulike strategier å benytte seg av når det gjelder endring av helseskadelige atferdsformer, nemlig endring av insentivstrukturen (dvs. øke anstrengelsene eller kostnadene med å involvere seg i slike atferdsformer eller minske kostnadene ved å involvere seg i mindre skadelige former for atferd), eller overtalelseskampanjer (holdnings- eller

informasjonskampanjer). Pris og tilgjengelighet er gode eksempler på effektive virkemidler (insentivstrukturer) til å redusere totalkonsumet av alkohol.

Helsedirektoratet(HD) ønsker å få en faglig vurdering av begge strategiene, og har gitt deg som psykolog i oppdrag å utarbeide en rapport på ca 10 sider der du skal besvare følgende oppgaver:

Oppgave 1

Ut fra den faglige kunnskap og forståelse som fins i dag bes du kort gjøre rede for hvorfor endring av insentivstrukturen kan være en mer effektiv måte å endre atferd på enn overtalelseskampanjer. Diskuter skissemessig hvordan man kan anvende tankegangen ved insentivstrukturen i informasjons/overtalelseskampanjer.

Oppgave 2

Når det gjelder overtalelsesstrategier ønsker HD at et miljø med psykologisk forskningskompetanse skal utvikle og evaluere et prosjekt der hovedformålet er å opprettholde og styrke den positive utviklingen når det gjelder alkohol hos ungdom. Miljøet får relativt frie hender; det er heller ingen økonomiske begrensninger. Prosjektet skal inneholde følgende elementer:

2a Begrunne valg av målgruppe

2b Velge en atferd som skal endres eller et mål som skal oppnås og begrunn valget

2c. Identifisere argumenter og andre virkemidler som skal benyttes i kampanjen, dvs. gjennomføre en teoretisk forankret pilotundersøkelse for å finne ut hvilke prosesser som kan styre atferdsendringen, eventuelt veien mot oppnåelse av målet

2d. Skissere hvordan kampanjen skal gjennomføres for å nå den aktuelle målgruppen

2e. Forslag til hvordan evalueringen av kampanjen bør gjøres.

Krav til besvarelsen (sidetall, referanser, innlevering, etc.) er omtalt i studieplanen, **”Tid og sted for eksamen/vurdering(PSYC3203 – vår 2012)”**